Ч. 283 (12.939). Львів, четвер 17. грудня 1931. Pocztowe opłaty [illegible] Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-25.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Дошка рятунку Брінінґа.

Четвертий „примусовий розпорядок" маршала Гінденбурґа.

Серед найбільш невідрадних політичних умовин, які колинебудь мав „другий залізний канцлер"—Брінінґ— рішився він на крок, якого у господарській ділянці не було досі в нещасній повоєнній Европі. Цей крок має бути рятунком Брінінґового уряду перед упадком, а повоєнної Німеччини перед новою завірухою, а може й перед початком подій, що малиб змінити знову політичне обличча Европи. Бож останні тижні — це явні затії Гітлера на владу, це поділ Німеччини з одної сторони на гітлерівський урядовий фронт (Гесія), з другої заповідь соціялістично-комуністичної спілки (Прусія). Це час найвищої політичної напруги у грі внутрішніх сил в Німеччині. Рівночасно ступенується фатальна господарська ситуація: безробіття охопило вже з горою 5 міліонів душ і в порівнанні з попереднім роком зросло на 1.1 міліона; вичерпання платничої сили села (заворушення селян в Прусії); небувалий зріст державного дефіциту; небезпека непродовження короткоречинцевих чужих кредитів — і низка інших неменше сумних справ. В такому моменті парляментарні уряди виказують звичайно найбільше слабости. Однак у цьому моменті Брінінґ рішився вийти з дотеперішньої своєї „резерви" і прийняв рішення надзвичайно далекосяглого значіння, якщо тільки якийнебудь катаклізм не спинить дальшого розвитку непередбачуваних подій. Цим кроком Брінінґа є голосне четверте „примусове" розпорядження, на його думку рішучий крок на шляху до оздоровлення Німеччини.

Розпорядження обіймає низку справ, яких проголошення є рівнозначне з вмішанням держави у приватні господарські відносини і їх примусовим нормуванням. І так всі ціни назначені картелями, обнижуються на 10 проц. в порівнанні з цінами, що були 1. липня ц. р. Тому германа господарка тратить 250 міл. марок, залізні картелі 150 міл. мар. Ціни на нескартелізовані товарі означує ощадностевий комісар, з їх обнижка має бути теж найменше 10 проц.

Залізничі тарифи обнижується на 5 до 25 проц., через що залізниці тратять 300 міл. мар. Заводиться обнижку почтової тарифи, цін на воду, газ, електричну течію. Знижується комірне в старих домах на 10 проц., в нових на 15 проц. Знижка чиншів принесе коло 500 міл. мар.

Відсоткову стопу державних і самоврядних позичок, заставних листів, облігацій, зобовязань кооператив і поодиноких довжників знижено з 8 проц. на 6 проц., при чому при дотеперішніх відсотках поверх 12 проц. знижується їх на половину. Ці позички можна виповісти войно по 31. XII. 1933 р. Цю знижку відсотків обчислюють на около два міліярди марок.

Рівночасно знижується всі заробітні платні робітників і приватних урядовців до їх висоти з 10. січня 1927 р., що рівнається коло 10 проц. в пересічі, подекуди і вище. Навіть окремі індивідуальні умови поверх 15.000 мк. річного доходу мають бути знижені.

Платні державних і самоврядних урядовців знижується з днем 1. лютого 1932 р. на дальших 9 проц. Всі ренти, виплачувані з титулу нещасливих випадків, скорочується на [illegible] проц.

Крім цього підвищено оборотовий податок з 0.85 проц. на 2 проц., однак це не відноситься до найважніших споживчих товарів, як мука, хліб і т. д.

Дуже важна постанова розпорядку, це продлення охорони перед екзекуціями довгів у сільськім на просторі цілої держави, так, як це введено недавно тільки для східних земель (Східна Прусія). Цим мається на увазі врятувати безнадійно задовжене хліборобство.

Поза цими господарськими постановами подає розпорядок теж деякі політичні постанови, в санкції: заборону виступати політичним організаціям в однострах, доручення краям, щоб стягнули зброю від організацій і приватних [illegible] політичних зборів до 2. січня 1932 р. і вкінці кари за очорнювання і підбурювання.

З цих головних постанов видно (розпорядок обіймає 46 сторін друку!), що цей останній розпорядок 1) встряває в приватну господарку і нормує її в ріжних ділянках; 2) входить глибоко не тільки в господарку держави, але теж і самоврядування. Цей розпорядок є кроком вперед в поході державного капіталізму чи широко закроєного етатизму, якого досі не практикували в мирних часах, а рідко в часах війни. Тому треба думати, що час, в якому цей розпорядок появився, є справді дуже грізним для Німеччини і її господарського та політичного життя.

На загал цей розпорядок прийнято в Німеччині ріжно. Скрайні націоналісти (гітлерівці) і соціялісти ріжних відтінків аж до комуністів включно поставилися до нього з ріжних причин неґативно. Всі вони називають його лебединим співом Брінінґа. Зновуж проурядові партії дивляться на нього з тривогою, бо різкі зміни в господарському життю можуть скомплікувати і так вже надто складне політичне обличча Німеччини. Але деякі партії, от і самі соціялісти будуть мабуть з конечности підтримувати Брінінґа — зі страху перед Гітлером.

Та всетаки це рішення канцлера сміливе і тверде. Воно до того надзвичайно цікаве, як останній засіб рятунку німецького господарства. Коли цей розпорядок буде зреалізований, то це знову буде небуденним осягом цього гнучкого й розумного керманича сьогоднішньої німецької політики. Колиж ні — то прийдуть нові люди, що проповідують нові суспільні доктрини. Найближчими з них на овиді — це гітлерівці.

(Хр.)

До культури.

Відокремлений голос громадянина про вагу друкованого слова (книжки і преси).

II.

Говорячи про те, пригадується нам випадок, який мав місце в одному з великих міст московської займанщини за часів російського царату (назви не наводимо) і який характеризує національну дисципліну одного з недержавних у той час народів Росії. Цензура сконфіскувала цілий зміст ґазети, залишивши тільки її назву та підпис редактора з оголошеннями. Редакція демонстративно пустила ґазету з білими шпальтами в продаж. І сталося диво: цілий наклад ґазети на знак протесту публика розхопила й увечері вийшов другий наклад білих сторінок, який уже влада продавати заборонила.

Пригадується нам з приводу цього також недавня наша розмова з одним із представників місцевого жидівського громадянства, який, дивуючися слабкій поширености українського друкованого слова в Галичині, сказав нам:

— А чи знаєте ви, що жиди в Польщі, яких є втроє менше від вас, видають сім щоденників? Принаймні я знаю сім — може їх і більше. І ви думаєте — ці видавництва слабо стоять? Помиляєтеся. А все тому, що жид, чи читає, чи ні, а мусить купити свою жидівську ґазету.

Коментарі зайві. Треба вчитися.

Ми ще виправдуємо патріотів, які купують книжки до своїх бібліотек, і вони стоять там нерозрізаними цілими роками (див. спогади д-ра Остапа Грицая на стор. „Українського Голосу"). Але похваляти наших ощадників, які обкрадають свої видавництва — цього ми ніяк не можемо.

Щож чекає нас при такому індиферентному відношенні наших мас до книжки й друкованого слова взагалі? Перспектива повного здичавіння, занепаду культурних і естетичних потреб населення, великої податливости їх на всякі демаґоґічні заклики, страта національного обличчя. Порятунок один — дати хід книжці в найглухіші закутини краю.

В кожному селі чи містечку найдеться інтеліґент, якому мусить лежати на серці культурний розвій мас. Коли це буде не священик, то учитель, коли не учитель, то студент, суддя, нотар, адвокат, лікар. Придбати для себе особисто по примірнику ліпших видань — це ще замало. Треба подбати, щоби кожна читальня, яких у краю тисячі, але які істнують тільки на папері, або не маючи зовсім книжок, або маючи дуже слабу фреквенцію серед читачів, такі кращі видання придбала й заохотила до читання їх ширші маси. Кошти на придбання книжок можна дістати або збором підчас богослужень, або влаштуванням театральної вистави аматорського гуртка, або збором добровільних датків серед заможніших і культурніших членів громади. При бажанні все можна дуже легко й скоро зробити, аби тільки таке бажання було. А повинен-же знайтися хоч один чоловік у громаді, якогоб це близько інтересувало!

Не можемо обійти мовчанкою участи, якуб могла взяти у цій справі, наша передова шкільна молодь. Були часи, і то недавні, коли молодь пишалася знанням усіх новинок літератури — своєї й чужої, коли студентські громади влаштовували дискусійні літературні вечірки та аботи, коли вважали ознакою злого тону не перечитати якоїсь нової книжки й не знати про неї думок критики, яка є також потрібною в житті, як і сама література. Танці, вечерниці, ситківка, совги — дуже гарні речі, але основувати цілий свій життєвий інтерес і світогляд на спорті, забувати про найцінніше, що є в людині — інтелект, чи не за скучно й однобоко?

А як цікаво булоб бачити нашу молодь занятою справою насадження любови до книжки, насадження культурних і естетичних смаків у народі, які можна защіплювати тільки через правдиву літературу, на селах підчас вакацій! Одної людини, але щиро й горячо відданої справі, досить булоб у глухому закутку, щоби побудити загал до заснування читальні там, де її нема, або до оживлення її руху там, де читальня є, але де двері її обвішав своїм пишним павутинням сміливий павук.

Учімся робити це у народів, хоч і маленьких, але зі ступнем культурности, який нам ніколи навіть не снився — у естонців, шведів, норвежців, фінляндців, ісляндців. Ось опис книжкового руху у норвежців, витягнений із книжки українця, який недавно подорожував до Скандинавії.

„У книжкових крамницях (Норвеґії) — читаємо та м— ви побачите найновіші видання сучасности в перекладах. Тут і Джек Лондон, і Цвайґ, і Толстой, і Ґрація Деледда і, звичайно, свої: Гамсун, Бюль, Кієлянд, Ібсен, Ліе і нова письменниця Барбара Рінґ. Коли сказати, що тиражі книжок — від 3 до 6 тисяч, то для Норвеґії, де *всього населення 2³/₄ міліони*, цю цифру приходиться вважати за кольосальну. Але, коли додати, що в Норвеґії є 1250 бібліотек на державній субвенції та понад 1200 бібліотек громадських, то навіть коли половина бібліотек візьмуть по книжці — половина тиражу забезпечена."

У доповнення до цього наведемо коротеньку статистику книжкової продукції Норвеґії в останніх роках. У 1923-24 акад. році вийшло там книжок 1952 назви, нот і мап — 171 назв. У тому ж році вийшло там 384 журнали та 728 біблі[illegible] У 1926-27 році журналів вийшло 344 но[illegible]

бюлетенів 877, а книжок 1783 назви. Отже, як бачимо, продукція тих показчиків культури (книжок), що знаменують собою, як каже наш подорожник, кожну передову країну, для Норвегії є кольосальна. А коли ми додамо до всього того, що такий малесенький народ, як норвежці, видав із себе цілий ряд таких кольосів і світових імен на полі науки й письменства, як Гамсун, Ібсен, Нансен, Лягерлєф, Амундсен і ін., коли ми пригадаємо собі, що у норвежців, як і взагалі скандинавців, слово „злодій“, „злочинець“ і „неук“ є поняттями, які пристосовують тільки до чужинців і зовсім незнані серед своєї суспільности, коли, нарешті, пригадаємо, що слово скандинавець (швед, норвежець, фінляндець) є найліпшою ґарантією культурности, чесноти й громадської порядности в краях, куди скандинавець приїздить (нпр. до Америки), то за необхідність культурного піднесення мас через його двигуна — друковане слово нам говорити більше не приходиться.

Залишаючи за собою право висловити в дальшому кілька уваг з приводу інших питань, звязаних з книжкою, піддаємо вищенаведені рядки під увагу нашого культурного громадянства, а в першу чергу такої поважної й авторитетної у нас установи, як Т-во „Просвіта“.

Ф. Д-ко

Інтерпеляція в анґлійському парляменті з нагоди побуту мін. Залєського в Льондоні.

У звязку з побутом польського міністра закордонних справ Залеського в Льондоні посол Мандер зголосив в понеділок, 7. ц. м., в анґлійській палаті громад слідуючий запит до міністра закордонних справ:

Пос. Мандер запитує, чи міністр закордонних справ гадає скористати з нагоди відвідин польського міністра закордонних справ, п. Залеського, щоб обговорити з ним питання українських меншин.

Міністр закорд. справ сер Джон Саймон: Дуже жалію, що не можу наперед дати ніякого запевнення щодо предмету розмови з його екселенцією, з яким буду мати приємність бачитися.

—o—

Чому підупадає український промисл?

Відповідь кореспондентові з Волині.

(Лист до Редакції.)

Вельмишановний Пане Редакторе!

В ч. 278 Вашого цінного часопису кореспондент з Волині п. О. Миколайський подав деякі свої завваги на маргінесі статті Вп. д-ра А. Чайковського: **„Рятуймо рідний промисл!“**

З огляду на те, що п. Миколайський, обмірковуючи справу занепаду українського промислу, звертається між іншим також із закидом під адресою нашої фабрики, прошу не відмовити помістити це мале вияснення.

Фабрика „Фортуна Нова“ вже в самих початках свого істнування (1922) мала на увазі торговельні звязки з Волинню. В тій ціли їздила моя дружина двічі на Волинь, між іншим на перший кооперативний зїзд в Кремянці (мабуть в 1922 чи 1923 р.). Також і інші делеґати фабрики відвідували Волинь і перебалакували в тій справі з чільнішими тамошніми громадянами. Одначе всі ці заходи не давали в заключенні нічого позитивного. Годі було тоді на Волині, яка ще з російських часів привикла була до варшавських фабрикатів — і в часі, коли не було там майже ніякої нашої торговельної організації — найти нашого чоловіка, що мав би звязки з купецькими кругами і за зложенням відповідної запоруки взявся до діла. Мимо того фабрика „спробувала“ ринок і втратила за першим разом яких 10.000 золотих.

Не маючи змоги дістатися зі своїми виробами на волинське село ні через наших представників — ні через наші купецькі організації — а бажаючи конче позискати ринок, зааньґажувала тоді фабрика за посередника п. Дерхвольфа, який є посвояченний з найбільшими гуртівниками в Рівному, що дали за нього запоруку, а рівночасно переняли зобовязання перепродувати наші вироби. Крім того зобовязався п. Дерхвольф постягати ріжні фабричні претенсії, що на Волині, задля відмінної судової процедури, є незвичайно тяжко до переведення.

Сьогодні бачимо самі, що відносини змінюються. Маємо вже на Волині філію „Народньої Торговлі“, кріпшають також українські кооперативи. Тому сподіваємося, що вони причиняться там до масового збуту наших виробів, а тоді справа заступництва „Фортуни Нової“ набере інших форм, по інтенції Вельмишановного Дописувача, що було, є і буде також нашою ціллю.

Накінець позволю собі замітити, що я дуже вдячний Шановному Дописувачеві за його дбайливість про розвій рідного промислу. Подібного роду завваги причиняться з одної сторони до усунення ріжних непорозумінь між керманичами українського промислу і українським загалом, а з другої сторони розбуджують глибше заінтересування для потреб рідного промислу, що на жаль досі, зокрема на Волині, мало давалося відчувати. Я тої гадки, що наше громадянство має право ставляти вимоги до керманичів якоїнебудь промислової установи, але з другої сторони має також обовязок той промисл, головно в його початках, всіми силами підтримувати. І коли досі, специяльно наша фабрика, грішила деякими недомаганнями, то хто знає, чи одною з головних причин того явища не було занадто поблажливе відношення немалої частини нашого загалу до чужих конкуренційних фабрикатів та постійне лявірування багатьох наших крамниць між своїми і чужими фабриками, а тимсамим позбавлювання нашої фабрики кардинальної підстави її істнування, якою для кожного промислового підприємства був, є і буде: збут, збут і ще раз збут.

Дякуючи Вам, Високоповажаний Пане Редактор, за поміщення повищих рядків, прошу приняти вислів правдивої пошани.

Теофан Глинський,
директор фабрики „Фортуна Нова“.

— —

Японія знесла парітет золота.

ЛЬОНДОН, 15. XII. ПАТ. З Токіо надійшли вістки, що Японія зреклася парітету золота. Вістка зробила в Льондоні велике враження. Кола ткального промислу приняли японське рішення з великим невдоволенням. Наслідком обниження вартости фунта текстильний експорт В. Британії до Китаю й Індій значно поправився, побиваючи дорожчі від анґлійських вироби японські. Тепер Японія занехавши парітет золота, відзискує свою конкуренційну спроможність супроти В. Британії. Зате фінансові кола приняли рішення Японії радісно, бо дістають в Японії сильного союзника в боротьбі проти геґемонії золота як реґулятора вартости міжнародньої валюти. Крім В. Британії та Японії такі держави мають тепер валюту, неоперту на парітеті золота: Ірляндія, Індії, Австралія, Нова Зеляндія, Канада, Данія, Швеція, Норвеґія, Фінляндія, Лотва, Естонія, Еспанія, Портуґалія, Радянський Союз, Туреччина, Китай, Арґентина, Бразилія, Колюмбія і Мексик.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 17. ГРУДНЯ 1931.

М. СВІТЕНЬКИЙ.

Передісторичні гроби в Ладичині.

При кінці жовтня цього року відкрили випадково в селі Ладичині на ниві званій „Чабаки“ передісторичні гроби. Село Ладичин, тернопільського повіту, лежить між рікою Серетом і Стрипою. Через село пливе ріка Водава, глибоким яром. В околиці є чимало давніх могил до цього часу ніким не розслідженних. Уживають тут досі старинні назви рік, озер, осель і поодиноких нив. Тут сам осередок степів „Панталиха“. Частина села звалася колись „Пандорова долина“. Одно з озер задержало ще по нинішній день назву „Беринда“. Інші ниви звуться „Чабаки“, „Ожарівка“, „Клембаня“. Пливе тут річка „Бульва“, попри село Заздрість. На степах тих виводилися ріжні болотяні птахи та найкращі дикі коні, через ті степи йшли старі, головні шляхи. Нині степи ті поорані і скольонізовані. Багато передісторичних і історичних предметів добуто та змарновано. У 80-их роках над Серетом знайшли ріг передісторичного носорога, що є в музею Дідушицьких у Львові. Там найшли теж частини зубів мамута.

Перед самою війною найшли скринковий гріб, зложений з шести плит. Одна з тих плит зберіглася і є у о. М. Світенького. Цього року знову знайшли „плитові“ гроби з третьої культурної ґрупи неоліту. Гроби ті по боках обставлені камінями, а з верху одноцільною плитою. В середині гробу надибали покищо один бронзовий ковток і глиняну посудину „шнуркової“ керамікки вгорі навколо дірковану, а покриту чорною прикрасою на природнім тлі паленої глини.

Ниви сіл Ладичина, Кривок, Заздрости, Струсова і дальший степ „Панталихи“ повинні дослідити не тільки фахові археольоги, але й історики, а знайшли би там багато цінного з найдавнішої доби Поділля.

Появилася вправді в році 1926 книжка: „Przeszłość i zabytki Województwa Tarnopolskiego“, але в ній є тільки коротенька розвідка одного Богдана Януша про археольоґічні розкопки, а про все інше, що могло би торкатися праісторії Поділля, нема нічого. При нагоді згадаю тут бодай мимоходом деякі назви, нпр. Ладичина. Ця назва може походити від „Владичин“, що означало би, що Ладичин був колись власністю теребовельських князівських владик, а може та назва пішла і від богині „Ладо“, якої культ у деяких обрядах і піснях на Поділлі задержався досі. Озеро „Беринда“ свідчило би, що мешканці Поділля тиверці й угличі були витиснені степовими кочівниками: „берендіями“. Ріка „Водава“, це найстарша назва від пня „Вод“ як інші славянські ріки (за Іловайським) від пня „Дно“ і „Вод“: Дністер, Дніпро, Дон, Дунай, Родан і т. д.

Назва степів „Панталиха“ це безперечно переміна з „Путь то лиха“, що відповідає дійсності.

„Пандорова“ долина, цеж початок дороги: „Путь то рови і доли“ і дійсно, тут починається вже дорога яром-долиною попри Водаву та Серет, геть далеко Поділлям.

Княвівський город, нинішня Теребовля мусіла первісно зватися „Трембовль“ або Терембовль. Ще в 1870 роках ніхто із селян не сказав: їду з Теребовлі, тільки з Трембовля. Коли додамо, що нині ще відбуваються в Теребовлі головні відпусти і ярмарки на св. Івана Купала, то назва Терем-бовль означала би: тереми-болвана — святиня богів, а то тим більше, що на степах Панталихи, у джерел річки „Бульви-Бовля“ найдено славний камінь з Заздрости з трьома знаками викованими на передній та одній бічній стіні. Знаки на камені розяснює проф. Вл. Антоневич знаками власности і час його подає на мандрівку ґотів. Те саме твердить і Януш, який бачив коло того каміня посудину з кістьми барана. Посудина мала прикмети ґотської кераміки.

Чи цей камінь походить з V. віку по Христі з мандрівки ґотів і чи ці знаки означають власність, можна би поважно сумніватися, з тої простої причини, що камінь цей найшли не деінде, а над річкою „Бовль“ і города Терем-бовль. На нашу, не міродатну, думку камінь цей не повинен би походити з часів побуту ґотів на наших землях. Камінь цей — то мабуть зображення божка „Волоса“. Богами Поділля були переважно Ладо і Волос = боги плодів. Знаки на камені це мабуть вуса Волоса. У вавилонськім образковім письмі так змальовують колосся, як ті знаки на камені. Вуса „Волоса“ представляли би характер цього божка: опіку над збіжам, травами і скотом. Від цього болвана мабуть пішла назва річки „бовля“, нинішня „Бульва“, бож вона саме бере свій початок біля цього каміня.

Вправді найшли посудину з керамікою ґотів, але чи не маємо доказів з історії, що завойовники прибирали часто вірування і культуру завойованого населення?

Не маю ніякої претенсії, щоби ці мої заввага були міродатними, а коли я їх подав, то тільки тому, щоби звернути увагу, що вловити від вічну минувшину можуть крім праісториків-археольоґів також праісторики-мовознавці.

Тепер свіжо подибані гроби можуть відкрити багато нового досі ще не розсліджено, коли хтось дбайливо і всесторонньо ними займеться. Компетентні до цього люди повинні тією справою якнайскорше і найсовісніше занятися, бо на тих гробах стоять кіпці бульб, а при їх розбірці може знищитися багато вартісного. Раньою весною треба взятись до роботи.

Вкінці згадаю, що на тих полях дуже часто в ночі показуються вогнисті кулі, які несуться низько воздухом, а людська уява надає їм часто чоловічі форми. Згодом ці кулі розпливаються у воздусі.

—o—

„Курієркові" ревеляції про „Центросоюз".

Кілька днів тому накинувся краківський „Курєрок" на торговельну централю наших кооператив, „Центросоюз". Ця інституція, мовляв, зайшла так далеко у своїх пробільшовицьких тенденціях, що навіть продає більшовицькі нитки з їхніми знаками. Тим робом „Центросоюз" — читали ми там — причиниться до підірвання, а може й загибелі польського ниткового промислу, бо ще недавно цей „Центросоюз" був масовим відборцем польських ниток. У своїх висновках добачується автор тої „ревеляції" державної зради, яку проте на диво чомусь влада толерує.

На цю тему одержали ми з авторитетного джерела, до якого ми звернулися, ось такі інформації. „Совпольторг" — себто совітсько-польське торговельне підприємство, яке засноване осінню м. року у Варшаві з метою взаємної торговлі між С. Р. С. Р. і Польщею, одержало м. ін. виключне заступництво продажі на цілу Польщу. Ці нитки походять з петроградської фабрики, основаної на анґлійських капіталах ще перед війною. Її філією була перед війною фабрика ниток у Лодзі. Після війни зайшла така зміна, що петроградську фабрику більшовики знаціоналізували, а лодзька філія стала самостійним підприємством. Але як одна так і друга фабрика опирається й надальше на анґлійському капіталі. Одначе слід ствердити, що лодзькі вироби значно погіршилися під оглядом якости. Тому, коли „Совпольторг" кинув на польський ринок з початком цього року значну скількість петроградських ниток, вони побивали лодзькі вироби як своєю якістю так і ще більше дешевістю. „Центросоюз", що до цього часу продавав кооперативам лодзькі нитки, стрінувся з того рода фактом, що наші кооперативи стали закуповувати петроградські нитки у посторонніх купців-посередників.

Щоби зарадити цій аномалії та найти якийсь можливий вихід, „Центросоюз" став один рід ниток продукувати на власну руку, а щодо інших родів, супроти замкнення границь іншим державам високим митом на нитки, не мав іншого виходу, як порозумітися зі „Совпольторгом", який оферував нитки по ціні на 20 відс. нижчій від лодзьких і — як згадано — якостево кращі.

Лодзькі промисловці не могли погодитися на такі умовини і тому умова зі „Совпольторгом" увійшла в життя.

Ось такий фактичний стан. „Не питавши броду, не лізь у воду" — каже народня пословиця. Цієї правди мабуть не знав краківський „Курєрок", як зрештою і у багатьох інших випадках.

Колиж мова йде про закид державної зради за продажу совітських товарів, з яким вирвався автор „ревеляцій", то цей закид він повинен був скермувати в першій лінії на адресу „Совпольторгу", на якого чолі стоїть не хто інший, а поляк, ще й „бебек" — Касперовіч.

А свій патріотичний зазив звернути на адресу цілої низки чисто польських торговельних підприємств, що зі спокійною і чистою совістю розпродують ленінградські нитки на просторі цілої Польщі.

Як бачимо, з апокаліптичними 50.000 зол. ця справа не має нічого спільного. Це чисто торговельні калькуляції, які являлися і є надалі єдиним виходом в рямках цієї дійсної „дійсности", яку витворила митна політика Польщі. Інтерес, на який не завагався піти і дати свої фірми навіть санатор Касперовіч.

—o—

З польської преси.

Як львівський бруковий „Експрес Ілюстровани" „відпружує" польсько-українську атмосферу?

„Львовскі Ілюстровани Експрес Вечорни" з дати 13. грудня ц. р. приніс невеличку, але дуже вимовну своїм тенденційним змістом репортерську замітку під крикливим написом „Замах „пятки" українських героїв на польського діяча спід Львова", в якій читаємо:

„Українські герої в Чижках поводилися по арогантськи супроти польського населення. Героям було не до смаку, що прилюдна опінія села була проти них, і тому терором рішили вимусити для себе послух у громаді. Цілою акцією кермувала пятка „поджеґачів", до якої належали парібки: С. Білан, А. Дацко, М. Брелїх, В. Івахів (невже свояк відомого радника з воєвідства? — прим. складача!) і В. Лучинський. В ночі з 13. на 14. жовтня провідник пятки Білан рішив остаточно розправитися з сусідами-поляками Шпаковським і Сухом, щоби позбутися їх раз на все і рівночасно вимусити послух поміж своїми".

Далі репортер „Експресу" описує, якто пятка стріляла через вікно до Шпаковського, але його навіть не ранила і якто в домі Суха вибила шибу. На щастя, ця „пятка" стала перед польським судом у Львові. Читаючи опис „подвигів" пятки в „Експресі", набираєш враження, що суд усіх тих членів „апокаліптичної" пятки засудив на великі кари. Тимчасом той-же „Експрес" подає, що польський суд усіх їх (цілу „пятку") увільнив від вини і кари. „Експрес" написав про цей присуд так: „Наслідком недостачі доказів — напад мав місце в темну ніч — трибунал звільнив обвинувачених".

З наведеного ясно, що писака з „Експресу" незадоволений таким присудом польського суду. Він був би і без доказів „кропнув" членам „пятки" по кілька літ тюрми. Нотуємо цей дрібний по собі факт тільки для ілюстрації цих нечуваних метод, якими користуються деякі польські бруковці, щоби цькувати на українців.

Громадська мораль, прилюдні сповіди і доморослі „бессервіссери"

У вчорашній моїй відповіді під повищим наголовком на напасті п. М. С., наслідком друкарського недогляду — як це зрештою виходить з тексту — пропущено ціле одно речення після слів „...лише контраґенти є інші й один зайшов дальше другого":

„Ад 2: Нема чого накидатись на мене за редакторство „Мети", бо редактором „Мети" я ніколи не був і не є, а був лише і є позаредакційним співробітником для докладно означених відділів ґазети".

І. Кедрин.

—o—

Нові провокації москвофілів.

Від часу варшавського зїзду російських організацій в Польщі, львівський орган галицьких москвофілів „Русскій Голос" підвищив тон, стаючи знову напастливою газеткою та від часу до часу пускаючись по-давньому на явні провокації.

І так напр. в 44. числі з 29. листопада, у передовій статейці з приводу перемиських виборів, п. Бондаренко дозволив собі вжити таку фразу:

„Українці теж оборонили мандат. Так і треба, бо нема санації без мазепії (?!), як нема землі без сонця". (Украинцы тоже отстояли мандат. Так и слѣдует, **ибо нѣт мазепіи, как нѣт земли без солнца**).

Що значить та дурацька фраза — знають лише „русскі" редактори. Чейже трудно підозрівати, що вони поважно думають, що один український мандат на одну зблоковану лісту [illegible] українці здобули [illegible] ще в 1928 році два мандати на дві взаємно поборюючі себе лісти, що той один мандат „подарувала" нам санація?! Щож до „землі і сонця", то здається так само „русским" редакторам найкраще відомо, що колиб не було „сонця" передвоєнних галицьких намісників в роді Андія Потоцького та всіляких інших зовнішніх „життєдайних промінів", то на галицькій землі давно не було би ні одного москвофільського нащадка. Такими висловами як „мазепія" панове з „Русского Голоса" спонукають нас до того, що знову треба буде завернути до термінольоґії „кацап" і „кацапня", яку ми закинули, віряччи в щирість „Русского Голосу" вести полеміку у трошки пристойнішому тоні.

Подібним провокаційним тоном надихана стаття **„Україно-самостійницька дурниця"**. Ось як починається та стаття:

„З нагоди недалекого перепису населення галицько-українські сепаратисти ведуть на провінції скріплену аґітацію проти того, щоби населення нашого краю подавало як свою рідну мову — „русскій язик". Аґітуючи серед населення в користь української мови, хоча таке означення розговірної і рідної мови серед галицьких малоросів (!) є дуже непопулярне (!), галицькі самостійники силкуються вмовити народнім масам, що відмова від правильного русского (!) національного імени дасть нашому народові політичні вигоди".

На цю тему автор верзе нісенітниці, наче би українці накликували подавати українську мову при переписі тому, що нагородою за це буде... автономія! І „Русскій Голос" клянеться, що й він та його приклонники не є проти автономії та лається на „галицьке українство", яке є лише „продуктом розкладу русского елементу". Українська мова — це „штучна політична назва", а „науково-правдива" і „правильна" назва „галицьких малоросів", це мова „русска"...

Протиурядова акція гітлерівців.

МІНХЕН. 15. XII. ПАТ. У звязку з останніми виїмковими розпорядками гітлерівська преса виступає гостро проти канцлера Брінінґа. На її думку найбільші навіть жертви німецького громадянства не зможуть змінити дотеперішнього положення Німеччини на краще, поки Німеччина буде приневолена платити воєнне відшкодування.

Гаймвера ладиться захопити владу.

ВІДЕНЬ. 15. XII. ПАТ. У Вінер-Найштат відбулися збори Гаймвери, на яких кн. Штаремберґ заявив: Мусимо якнайшвидше розпочати акцію. Нашою метою захопити владу в державі. В Ґрацу розпочинається розправа проти д-ра Пфрімера. Ми додержуємо йому вірно дружбу. Домагаємося, щоби в державі, в якій зрадники і віроломники з 1918 р. грають велику ролю, випущено негайно на волю тих, що 13. вересня ц. р. боролися за волю. Міродатні для нас не параграфи законів, але домагання народу. Гаймвера не буде щадити ніяких жертв.

БЕРЛІН. 15. XII. ПАТ. Геський сойм ухвалив внесення гітлерівців, яке закликає німецький уряд анулювати останній декрет президента Гінденбурґа.

Похід гітлерівців.

ЛИПСЬК. 15. XII. ПАТ. На великому вічу в Липську промовляв посол з націонал-соціялістичної партії д-р Екерт з Берліна на тему „Похід народу". Стоїмо перед остаточною вирішальною боротьбою з політичними противниками. Нашого походу не здержить ніякий надзвичайний декрет уряду. Перемога дістанеться напевно націонал-соціялістам. Вони не відступлять перед ніяким, хоч би найгострішим політичним розпорядком.

Зміни в китайському уряді.

НАНКІН. 15. XII. ПАТ. Чан-кай-шек уступив зі становища шефа національного уряду, задержуючи тільки становище шефа збройних сил. Його заступить часово Лін-шан, член центрального надзірного комітету Куомінтанґу і остане на цьому становищі до цілковитої зміни кабінету. Здогадуються, що новий уряд буде під впливом Кантону.

Дайте моральну і матеріяльну допомогу інвалідам УГА, котрі впали жертвою найвищого громадянського обовязку.

ОСТАННІ ВІСТИ

СОЙМ.

Більшу частъ вівторкового засідання сойму зайняла новеля до закону про промисловий податок від обороту. Реферував пос. Вартальський. Після дискусії промовляв віцеміністр скарбу Завадський. У голосуванні над цілістю закону крім ББ, голосував і Кл. Народови, що бебеки прийняли оплесками. Опісля радили над звітом скарб. комісії в справі закону про податок від льокалів. Поправки, предложені пос. Зомерштайном відкинули а закон прийняли без змін у 2. і 3. читанні. Прийняли теж закон про податок від деяких фахових зайнять (кризовий закон) та новелю до закону про податок від нерухомостей. З останньої податкової справи, а саме про податок від електричної енергії вісілали в І. читанні до комісії три проекти закону. Опісля маршал замкнув засідання, а найближче визначив на **пятницю**.

Пос. ББ заповідає авантюру.

Підчас дискусії над новелею до обороткового податку прийшло до сцисії між пос. Вісліцьким (ББ) і Бурчаком (НД). Підчас промови пос. Вісліцького пос. Бурчак спитав його: Чи ви маєте виборців? Вісл.: Ми давно бачили, хто з нас двох мав більшість, а що я був у Перемишлі, то бачив на власні очі, як там усе йшло. Голос із правиці: Вибори ці основувалися на палицях! Вісл.: То ви будуєте на палицях, а ми на тім, що перепрацювали. Голос із прав.: Скажіть нам щось про ті 2 міл., які ви заробили на торговлі помаранчами. Вісл.: Коли ще раз це повторите, то не зважатиму на те, що мене пильнує маршал, заповідаю, що це скінчиться ординарною авантюрою. Прошу вас, не будьте „лобузом".

ЗВІТ ІЗ ЯВНОЇ РОЗПРАВИ НЕ МОЖЕ БУТИ КОНФІСКОВАНИЙ.

Найвищий Суд у Варшаві розглядав справу відп. редактора „Газети Бидґоскої", обвинуваченого в тому, що помістив статтю про Берестя, а передовсім уступ обвинувачення зі змістом статті, сконфіскованої в „Г. Б." Найвищий Суд на осн. 82. уст. конституції та 315. уст. к. п. к. постановив уморити справу, бо вийшов із заложення, що звіти із явної суд. розправи не підлягають конфіскаті і ніхто не можна притягати до відповідальности за їх видрукування.

ВИАРЕНДУВАННЯ ЛЬВІВСЬКИХ ТЕАТРІВ.

На засіданні 15. грудня львівський маґістрат ухвалив виарендувати Великий Театр і Театр Ріжнородностей з обовязком вести драму й комедію. Вл. Гожиці до кінця вересня 1933 р. Обі сторони можуть виповісти умову 15. травня 1932 на кінець вересня 1932. Арендаторові признали субвенцію 25.000 зол. місячно з умовиною, що має відступати Вел. Театр на опери від 1. січня 1932 до кінця квітня 1932 для 8 вистав місячно. Рівночасно маґістрат уповажнив м. синдика виступити в імені громади на суд. дорогу проти Ст. Чапельського і З. Залеського, б. арендаторів м. театрів, щоби вповні зужити кавцію на покриття їх зобовязань супроти громади і м. завеґень. Над тією справою радитиме ще театр. комісія, фін. секція та найближче засідання ради.

ГІНДЕНБУРҐА ЗАПРОСЯТЬ ДО БІЛОГО ДОМУ.

В ам. сенаті пос. Колін поставив внесення, щоби през. Гінденбурґа запросити до Зл. Держав. Має це бути кроком до навязання приязних взаємин та для вислову експіяції супроти ам. горожан нім. походження.

ПІДСЕКРЕТАРІЯТ НАЦ. МЕНШИН У РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, 15. XII. ПАТ. На засіданні парляменту підчас бюдж. дебати обговорювали справу істнування держ. підсекретаріяту для менших справ. Прем. Йорґа заявився проти скасування підсекретаріяту та підкреслив його пожиточну діяльність, яка запевняє урядові контакт із меншинами. Премієр зазначив, що Румунія не буде ніколи вести денаціоналізуючої політики. Після дискусії бюджет підсекретаріяту приняли.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ІМІҐРАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ АМ. ПАРЛЯМЕНТУ.

15. грудня відбулися вибори президентів поодиноких комісій конгресу (парляменту) Зл. Держав. Дотеперішній іміґраційний президент Джонсон, ворог іміґрантів, автор ріжних протиіміґраційних білів, перепав. Вибрали на його місце Сам. Дікштайна (жида), що є завзятим ворогом іміґраційних обмежень.

——o——

Сензаційне убивство над Збручем.

Підволочиська 13. грудня 1931.

Подія, про котру пишемо, властиво не нова. Сензаційного убивства доконано ще в середу 2. вересня 1931, але проте справа не стратила ще досі на актуальности і сензаційности і нею ще й сьогодні цікавиться живо громадянство на довгому відтинку Збруча. Особливо треба це сказати про жидів, бо жертвою убивства впав найбагатший та загально відомий в Підволочиськах і в околиці жид — Сруль (Ізраїль) Фрайберґ, — а здогадними спричинниками грабункового убивства мають бути також тільки самі жиди. Але вертаймо до самої справи.

В середу, 2. вересня ц. р. між годиною 1. і 2. попол. убито в Підволочиськах у грабункових цілях в скритовбивчий спосіб місцевого дуже багатого 38-літнього приватного банкира Сруля Фрайберґа, родом з Янова коло Теребовлі. На зачкарстві з Україною, особливо в часах української влади, бідний давніше маломістечковий жидок, Сруль Фрайберґ, доробився великого маєтку та став приватним банкиром для Підволочиськ і широкої околиці. Фінансував усіх жидівських купців, що звали його загально „Петлюрою" (тому мабуть, що зробив маєток за українських часів) і ніяка більша торговельна транзакція не відбулася без нього. По гроші до Сруля — так його знова звали наші селяни — йшла місцева інтеліґенція, дооколичні дідичі, священики а наші селяни і він давав їм векслеві позички на розмірно не високий процент. Сам нежонатий, здається зі скупства, — у маломістечкових жидів незвичайна рідкість! — жив дуже скромно разом з матірю-вдовицею і незамужньою сестрою. При собі мав звичайно більшу готівку, а критичного дня мав мати коло себе понад двацятьпять тисячів долярів (около чверть міліона золотих) майже виключно в чужій твердій валюті, головно в американських долярах. Це й було безпосередньою причиною його смерти.

Останній раз живим бачили його в середу 2. вересня ц. р. коло першої години вполудне в Підволочиськах. Місцевий купець Йосиф Мандель каже (це зізнав і в суді), що тогож дня чув крик якби з недалекої реальности Германа Фоґельбавма і слова по жидівськи: „фін гер лебендіґ ґейст ду ніхт ерапс" (відси живий не вийдеш), а небавком опісля стукіт, якби щось тяжке впало на долівку. Опісля настала тишина, а за якийсь час прийшли до його склепу Герман Фоґельбавм і Зельман Фурман, що хотіли купити кілька мішків, яких їм не продав, бо не мав. Просили також випозичити їм сцизорика, але Мандель і цього їм не дав.

Того самого дня (2. IX.) повстала около 3. години з полудня пожежа в сусідній Задишівці в загороді Білещукової, що запрятала увагу мешканців Підволочиськ і місцевого постерунку поліції. За Срульком ніхто тоді не питав, а місцеві жиди казали, що виїхав до Скалата чи Грималова у своїх фінансових справах.

Коли Срулько не вернув і в четвер (3. IX) рано, його сестра Циля Флекер зголосила це на постерунку поліції і просила, щоби телефоновано до сусідніх постерунків, але цього тоді не зроблено. Щойно в пятницю (4. IX.) списано з нею на постерунку протокол, а пошукування поліція розпочала аж в суботу 5. вересня 1931 р., одначе без позитивного висліду.

Раненько в неділю, 6. вересня ц. р. пастухи в Новосілці Скалатській біля Скалата, що гнали худобу на пашу, знайшли в придорожньому рові завязаний мішок, присипаний трохи землею, з котрого виставала голова із зіскальпованим лицем і підрізаним горлом. Дали знати до війта і ок. 10. год. передпол. була вже на місці судоволікарська комісія зі Скалата, зложена зі судді Політила і лікаря д-ра Гутмана. Приїхала також і рідня та багато жидів з Підволочиськ. Тіло вбитого було вже в розкладі, а секція тільки ствердила, що небіщик згинув насильною смертю і вже по смерти перерізано йому ножем горло і поломано руки й ноги, щоби запхати трупа в мішок. У мішку при трупі найдено покинену пару старих шкіряних рукавиць, що були власністю Шльоми Цверна з Підволочиськ. Мішок, в якому був труп, мав плями від афин (борівок), котрими саме торгував Шльома Цверн. На основі тих індицій його опісля арештовано під замітом грабункового убивства і він сидить досі у слідчій вязниці в Тернополі. Слідство ще не скінчене. Арештований випирається вини, кажучи, що свої старі рукавиці дав був „Петлюрі" як застав за позичку двох золотих, а до власности мішка взагалі не признається. Згадати ще треба зізнання селян з Новосілки Скалатської, які в суботу 5. IX. брали глину коло того місця, де в неділю 6. IX. знайдено трупа, що в суботу трупа там не було. Значить: привезено його там щойно вночі з суботи на неділю. В четвер знова (3. IX.) на полевій дорозі в Мисловій саме в напрямі до Новосілки Скал. знайдено покинений закровавлений мішок, що може стояти також у звязку з убивством і вивезенням трупа.

Слідство почала вести поліція з Підволочиськ, яка зразу гляділа виновників між християнським населенням Підволочиськ і Задишівки, перевела там багато ревізій, очевидно безуспішних, а навіть під замітом доконання згаданого грабункового убивства арештувала в Підволочиськах двох місцевих масарів-згінників Ровінського і Цимбалістого, котрих потім мусіла звільнити, бо були невинні.

Рідня убитого (мати, дві сестри і брат) все твердили і твердять досі, що убивниками є шайка місцевих жидів, котрі це зробили для грабунку чверть міліона золотих. Віднеслася вона до слідчого уряду в Тернополі і відси приїхав поліційний аґент Лесик. Він на місці вів кілька днів слідство й арештував згаданого вище Германа Фоґельбавма, одначе його 9. грудня ц. р. по двох тритижневій вязниці випустили на волю.

Загадка сензаційного убивства до нині в дійсности не розвязана і шайка убивників ще не схоплена. Тому рідня убитого віднеслася перед кількома днями до головної команди поліції у Варшаві з проханням, щоби негайно прислала до Підволочиськ найспосібнішого детектива, при чому на кошти доходжень складає дві тисячі золотих в готівці, а з віднайдених грошей признає 10 прц. для тих, що викриють убивників і 10 прц. на цілі суспільної опіки до розпорядимости тернопільського воєводи, про що повідомила окремо міністра внутрішніх справ Перацького і воєводу Мошинського в Тернополі.

Отже сензація не покінчена і в Підволочиськах та в околиці всі тепер дуже цікаві, чи вдасться польському Шерльокові Гольмсові схопити убивників і передати їх судові.

Німецькі збройні орґанізації.

БЕРЛІН, 15. XII. ПАТ. Міністр Райхсвери Ґренер мав розмову з представником одної американської пресової аґенції на тему розброєння. На питання, чи т. зв. збройним орґанізаціям як Штальгельм, Райхсбанер і націонал-соціялістичні штурмові орґанізації, можна приписувати військове значіння в розумінні резерв Гаймвери, міністр заявив, що твердження про військову готовість тих орґанізацій має значіння леґенди. Військове значіння може опиратися тільки на точному військовому перешколенні та на військових вправах. Тих двох заложень нема у відношенні до німецьких збройних орґанізацій. До того ці орґанізації не мають зброї. Покликуючися на заяву предсідника французької летунської комісії, Ґренер заявив, що німецьке цивільне летунство, навіть тоді, якби могло бути перебудоване на воєнні одиниці, не відповіло би дожиданням. Запроєктоване Німеччиною знесення військового летунства і заборона кидати бомби у відношенні до всіх держав було найуспішнішим засобом оборони цивільного населення перед небезпекою летунської війни. На жаль, німецького внесення не приняла приготовна комісія. Ґренер скептично відноситься до проєкту утворення збройної сили Союзу Народів. Безпека наслідком розброєння, а не наперед безпека, опісля розброєння — це гасло на розбройну конференцію.

——o——

Біржа.

Пшениця [illegible] ька 24·25—24·75, пшениця селянська 22·00—22·50, [illegible] галицьке 25·25—25·50, ячмінь галицький броварн[illegible] 21·00—23·00, ячмінь на млино 17·00—17·50, ячмінь пастівний 00·00—00·00, овес галицький 21·00—21·50, кукурудза румунська 20·00—20·50, бабоби 18·50—20·50, фасоля біла 18·50—20·50, рабоби промислова 3·00—3·25, фасоля краса 25·00—26·00, фасоля кольорова 00·00—00·00, фасоля краса 25·00—26·00, горох пів-Вікторія 30·00—32·00, горох пізній 26·00—27·00, бобик 22·00—23·00, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 18·00—19·50, сіно солодке краєве прасоване 9·00—10·00, солома прасована 4·50—5·00, гречка 17·50—18·00, льон 37·00—39·00, лубінь синій 34·00—36·00, ріпак 29·00—30·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, мука кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 13·00—13·25, отруби пшеничні 11·75—12·00, крупи гречані 35·00—37·00, пшоно 00·00—00·00, крупи ячмінні 00·00—00·00, пенцак 00·00—00·00, просо краєве 19·50—20·00, макухи льняні 25·00—26·00, мак синій 80·00—90·00, мак синій 000·00—000·00, конюшина червона 000·00—000·00.

Берестейський процес.

(38-ий день розправи.)

У вівторок промовляв прокуратор Рауе. Він м. ін. сказав, що опозиція не прийняла прихильно травневого перевороту, який підніс валюту, скріпив військо, розбудував міста, підніс країну до висот европейської потуги. Емісарі лівої політ. думки почали спільну атаку. Вдарили: комуністи, Білоруська Громада. КПЗБ, НПХ, Сельроб, ППС і інші. Кожна з тих партій завелася щодо травневого перевороту. одні тому, що не дано їм автономії, або не вдалося їм відірвати від Польщі, іншим не сподобалося, що не згноблено на гвавт ендеків, що не повішено Корфантого, Вітоса, Ґрабського. Провідники тих ріжних партій получилися разом проти уряду, хоч навіть у нутрі й одної з тих організацій не було єдности. Та для кожного обвинуваченого були інші мотиви їх спільного виступу. Їх лучила туга за минулим. Не ненависть до тиранів була мотивом, як твердять обвинувачені, а ненависть до одної особи. Це їх лучило. Прокуратор пригадує, що обв. Цьолкош твердив, що ППС приготовляла замах у 1926 р., та годі забувати, що багато діячів нинішньої опозиції прилучилося льояльно до співпраці з урядовим табором. На доказ прокуратор подає низку назвищ і каже: „Тетмаєр, якого ювилей святкували ми тому кілька днів“. (Голоси з лави оборонців: То не той! — Голосний сміх!) — ППС повалила уряд корупції, злодіїв, конекрадів, як їх тоді звала, а нині злучилася з ними на лаві обв.

Дальше прокуратор говорив про парт. пресу та зазначив, що за її діяльність мусить відповідати нач. влада партії.

——o——

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 254—?

— **Хто дбає, той має.** Хто обезпечує своє життя в Товаристві „Карпатія“, Львів, Руська 18/I, той забезпечує перед нуждою свою родину, жінку та дітей. Чи Ви вже подбали про це? 981 1-1

— **Св. Миколай приїхав.** Св. Миколай заїхав цього року до української фабрики „Фортуна Нова“, де поробив великі замовлення для української дітвори. На його припоручення фабрика виготовила нові касетки, торбинки, стіжки, барабанчики та прозрачні коробки, зладжені на основі проектів арт. малярів О. Кульчицької, Я. Гординського та Луцика в національних мотивах. Наповнені вони ріжнородними солодощами в смаку незрівнаними, видом приманчивими. Вироби розіслані по цілому краю і можна їх набути по всіх крамницях „Народньої Торговлі“ та кооперативах. У Львові крім того у п. Івана Дейнеки, вул. Руська 1. — Де їх нема, домагайтеся негайного замовлення! 1043 1-1

— **Виділ Т-ва „Українська Захоронка“** у Львові повідомляє Вп. Родичів, що **Св. Миколай** загостить до малої салі Лисенка дня 19. грудня в 3. год. з полудня і в часі забави роздасть діточкам даруночки. — Пакунки приймає чижурна пані в суботу від 1. години. 1000 1-1

— **Дир. Микола Заячківський,** виїзджаючи зі Львова, зложив на руки гол. редактора „Діла“ 100 (сто) зол. замість приняття в день св. Миколая на українські цілі. Жертвовану суму розділив так: 20 зол. на безробітних для Епархіяльного Комітету допомоги безробітним у Львові, і далі по 20 зол. на „Просвіту“, „Рідну Школу“, „Національний Музей“ і на будову шпиталю ім. митр. Шептицького. Названі установи можуть жертвовані гроші підняти в гол. редактора нашого щоденника щодня в ранніх годинах.

— **Стан здоровля д-ра Дея.** Українське Бюро в Льондоні повідомляє, що, відомий приятель українців канадієць, д-р Ф. Дей, який минулого місяця майже безнадійно занедужав у Льондоні на удар серця, завдяки дбайливій опіці та негайній лікарській підмозі — почуває себе вже дещо краще. Д-р Дей перебуває тепер у лічниці, в якій всетаки буде примушений довший час залишитися для лікування. З нагоди полекші недуги д-р Дей одержав чимало привітів від українців, англійців, американців і канадійців.

— **Нові склади „Народньої Торговлі“ у Львові і на Волині.** Наша почесно заслужена торговельна установа „Народня Торговля“, незважаючи на теперішню важку крізу, чимраз краще розбудовується. Ось ще у квітні відкрила вона свій склад при вул. Личаківській (ріг Мучної) у Львові. Цей склад розвивається дуже гарно. В листопаді зорґанізувала знов новий склад при вул. Більчевського ч. 5 (до того часу був там москвофільський „Днiпросян“), в якому є два відділи: молочарський і споживчий. Але й на цьому не кінець. Бо ось цими днями буде отворений та урухомлений ще один склад „Народньої Торговлі“ при вул. Городецькій ч. 23. Таким чином у Львові „Народня Торговля“ має вже чотири власні склади (крамниці) разом, очевидно, зі складницею в Ринку. — Крім того поширює ця установа свої аґенди і на Волині. У Луцьку вже давно є склад „Народньої Торговлі“, а крім цього теж її філія, а недавно урухомлений ще один склад у м. Олиці, луцького повіту. Таким поширенням аґенд цієї нашої найстаршої торговельної установи треба щиро радіти, а українському громадянству треба тільки виконати солідно свій обовязок супроти неї, тобто купувати все у крамницях „Народньої Торговлі“, щоби так чином взаїмно собі допомогти і себе дружно підтримати.

— **Родинна трагедія у Львові.** Подружжа фризієрів Дікерів повернулося пізно з міста в ночі з 14. на 15. грудня до помешкання теслі Я. Гемерлінга при вул. Артишівського ч. 4. Гемерлінг говорив хвилину з Дікером, опісля пішли вони спати. Гемерлінг почув, як Дікер обвинувачував жінку у зраді, а опісля стріл. Зірвався з ліжка й побачив, що Дікер держить ще в руці револьвер, а його дружина лежить закровавлена. Гемерлінг відібрав Дікерові револьвер і телефонічно покликав поліцію. У ту хвилину Дікер прорізав кількома ударами ножа свій живіт у намірі самогубства. Лікар ствердив смерть Дікерової; важко раненого Дікера перевезли до лічниці.

— **З краєвої хроніки.** У Суходолі, копичинецького повіту, вибухнула пожежа в Тимка Осідака й перекинулася дальше. Згоріло 15 хат, 21 клунь і 21 стаєн, жниво та худоба. Шкоди сягають 100.000 зол. — У Бориславі скінчили самогубством Петро Луців і його жінка Катерина — з нужди та голоду.

— **Катастрофа поїзду Варшава-Відень.** Під Роговом вискочив із шин поспішний міжнародній поїзд Варшава-Відень в 21.59 год. У ночі з 14. на 15. ц. м. після вискочення з рейок машина відірвалася від поїзду й підїхала ще 100 метрів, вискочило теж 6 ваґонів. Два вагони перевернулися, спальний ваґон упав у рів. Людських жертв не було, є лише кілька легко потовчених і поважніше керманич почтового ваґону.

— **Рекорд швидкости.** Кілька мінут після того, як стало відомо кому присудили літературну премію „Феміна“, — вулицями Парижа помчалися вантажні авта аґенції „Ашет“ із великими рекламами-афішами, що реклямували письменника-лявреата та його книжку. Рекорд швидкости можна легко вияснити. Аґенція „Ашет“ не могла знати, кому признають нагороду, але ще попереднього дня були приготовлені афіші з прізвищами 16-и можливих побідників конкурсу. Представник „Ашета“ вижидав у кімнаті, де присуджували нагороду та зараз зателефонував про вислід у головну складницю „Ашета“. За кілька хвилин із складниці виїхали авта навантажені книгою лавреата та розїхалися вулицями Парижа. Ще за кілька хвилин на вітринах книгарень появилася нагороджена книжка з приготовленими заздалегідь „перевязками“ на обгортках.

— **По широкому світі.** Згоріла фабрика обуви в Бішвіллер близько Штрасбурґа; шкоди сягають 500.000 франків. — Французький уряд вніс до парляменту проект признання б. президентам держави 200.000 франків річної плати.— Поправилося здоровля Черчіля, який, як відомо, потерпів при випадку. — У Відні відбулися збори членів Гаймвери; промовляли погоджені провідники князь Старемберґ і д-р Стайдльс. — У звязку з появою підроблених 1000 динарових банкнотів югославянське мін-ство фінансів наказало остемплювати всі банкноти 1000 динарові, які є в обігу від 21. XII. н. р. до 29. II. 1932. — Помер французький вчений Ле Бон, автор праць із ділянок психольоґії та фільософії. — У місцевості Фінляндії — Райволя помер у тих днях відомий російський маляр Олекса Орлов, який від 40 літ перебував на чужині. — Найповажнішим кандидатом на президента Німеччини є мін. Ґренер. — У Португалії вибухнули революційні замішки. — Згорів китайський корабель; 300 осіб загинуло. — Потонула французька підводна лодка; старшина та 12 моряків затонули.

— **Гонорар париського хірурга.** Один із кращих париських хірургів випрaвив звихнену руку Ґольденберґа та виставив рахунок на 1.500 франків. Справу вирішує суд, бо Ґольденберґ заявив, що гонорар за дві хвилини праці трохи за високий. Судля покликав до слова судових знавців, щоби вони заявили, чи може добрий хірурґ домагатися такого високого гонорару.

— **Російські книжки в нюйорській книгозбірні.** Більша частина приватної книгозбірні великого князя Володимира Олександровича, дядька царя Миколи II. опинилася щойно в нюйорській прилюдній книгозбірні. Ці 2.200 книжок мають між собою дуже цікаві видання, деколи нарочно виготовлені для російського царського двора. Є між ними теж поліційні звіти, военного мін-ства та других установ із печаткою „секретно“; дальше 143 томи „двірського журналу“, в якому списані всякі випадки на царському дворі. Крім того є велика збірка книжок із історії та етнографії, про російську православну церкву, збірка пісень лірників і кобзарів, описи народніх звичаїв і обрядів.

— **Із викладової салі.** Минулого тижня відбувся в берлінському університеті від „Українського Наукового Інституту“ виклад доцента кельнського університету **д-ра Келлера** — про Гоголя та його звязки з німецьким світом. — 11. грудня відбувся виклад д-ра **М. Антоновича** в „Академічному Т-ві при Українськім Наук. Інституті“ п. з. „До грецької діяльности перед повстанням 1821 р. — У низці своїх викладів **З. Кузеля** дав три окремі виклади — про антропольоґічний тип українця. — В „Журналістичному Інституті“ проф. д-ра Шпана в Кельні викладав д-р **Р. Данилевич** — про розвиток і сучасний стан української преси. — 14. грудня в берлінському університеті відбувся виклад (із світлинами) д-ра **В. Залозецького** в німецькій мові „Впливи італійського ренесансу на східноевропейське будівництво.“

— **З Українського Лікарського Т-ва.** 17. грудня в 19. год. вечора в домівці Т-ва при вул. Гродзіцьких 4/III. відбудеться відчит д-ра О. Пололинського: „Про вчасне розпізнання вагітности при помочі реакції **Ascheim — Zondek'a**“.

— **Заповіджені Миколаївські вечерниці учнів філії акад. гімназії відкликані.**

— **Вістка з неба.** Як інформують нас, „Союз Українок“ дістав вістку, що Святий Миколай рішив на цей рік давати нашим паням тільки практичні дарунки. В тій цілі зайде на днях до складу порцеляни і шкла О. Ониська (Галицька 20), де є величезний (а дешевий!) вибір усякої посуди, спеціяльно **огнетревалого начиння.** Ця вістка викликала зрозуміле вдоволення в усіх, до власника складу включно. 1045 1-1

— **До відома бібліофілам.** Видавництво „Ізмараґд“ у Львові видало книжку М. Рудницького „Очі та уста“. Книжка має 20 графічних рисунків Павла Ковжуна в двох кольорах. Тільки 100 примірників друковано на японському папері; ціна в розкішній оправі 5 золотих. Замовляти в В-ві „Ізмараґд“, Львів, вул. Косцюшка 5, або у всіх українських книгарнях. 1044 1-1

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

З судової салі.

РОЗПРАВА ПРОТИ ВІДВІЧАЛЬНОГО РЕДАКТОРА „СЕЛЬРОБУ“ ЗА НАКЛЕПИ.

15. ц. м. відбулася перед окружним судом (віддія пресовий) у Львові розправа проти відвічального редактора „Сельробу“ Михайла Целенчака за наклепи на громадян д-ра О. Пеленського, адвоката в Комарні; Івана Утриска та Івана Сенюти, дир. кредитової кооперативи в Комарні. Обвинуваченого боронив д-р М. Глушкевич; обвинителів заступав д-р Вол. Старосольський.

Обвинувачений відкликав поміщені в дописах з Комарна в чч. 231. і 232. „Сельробу“ закиди, тому, що ті закиди були основані на неправдивих інформаціях і перепросив їх. Судові кошти покрив обвинувачений.

8 СЕЛЯН З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ПІД ЗАМІТОМ ВБИВСТВА ПРОВОКАТОРА.

В другому дні розправи за вбивство А. Юркова переслухували ряд свідків прокуратора, переважно членів „Стшельца“ та поліцаїв з Чистилова та околичних сіл.

Всі вони намагалися представити місцевість, звідки походять обвинувачені — Чистилів, як осередок комунізму. Дальше виказували свідки, що убитий Юрків стягнув на себе загальну ненависть села, виступаючи перед кількома роками в одному комуністичному процесі в характері головного обтяжуючого свідка.

Опісля складали свою опінію знавці хеміки і лікар. Хеміки ствердили, що на найдених знар. відібраних у обвинувачених ріжних прирядах були сліди людської крови, а лікар сконстатував.

що всі рани на голові були смертельні і були завдані мабуть сокирами.

Вкінці трибунал допустив внесок д-ра Шевчука, щоби відчитати ухвалу гром. ради в Чистилові, яка ухвалила виселити вбитого Юркова зі села за його неморальну поведінку.

Завтра, правдоподібно, западе присуд.

—o—

Дописи.

КАЛУШ. (Гостинний виступ станиславівського хору „Думка"). В пятницю, 4 грудня ц. р., завитав до нашого міста у свому турне по Підгірю станиславівський хор, який безпретенсіонально назвав себе „Думка". Не зачуваючи дотепер нічого про нього, калуське громадянство не ставилося надзвичайно до виступу і тому саме саля Народнього Дому рідко-ріденько заповнялася. З першою пісенею враження про хор стало корисне. Помітний сильний і добрий голосовий матеріял, передовсім у басах (пп. Чорнобіль, Литвинко, П. Крушельницький), натомість слабші тенори (О. Крушельницький), хоч і є між ними кращі (як п. Надрага). Назагал виведення пісень добре, а finale деяких пісень просто прекрасне. Разить тільки надто часте piano-pianissimo, підхоплене мабуть від інших хорів. Диригент був у своїй ролі справді симпатичним і можна йому, як на його молоденькі літа й ерудицію, побажати дальших, ще кращих успіхів. Щож до репертуару, то можнаб його навіть і для менше вибагливої провінції звести дещо добірніше, а залишити чимало оттаких „галаґіґів" („Ревуха"), чи по всіх усюдах уже проспіване „Стрілецьким шляхом" (хоч і як добре вони булиб виконані). Накінець (нехай молоденьким хористам не у гнів буде!) мала заввага: вибираючись на турне, чи принагідний вискок до такого провінціонального містечка, як хочби наш Калуш — не слід забувати про зверхній гідний виступу вечірній стрій, що цим разом таки, вибачте, разило. — **Феб.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Богдан Лепкий:

1. ПРО ДІДА, БАБУ І КАЧЕЧКУ КРИВЕНЬКУ.
2. ПРО ЛИХУ МАЧУХУ.
3. ПРО ДІДОВУ ДОЧКУ МАРУСЮ І ПРО БАБИНУ ГАЛЮСЮ. Казки для дітей. Ст. 16, 38, 20. Львів, 1931. Видання „Рідної Школи".

На санування Т-ва „Просвіта".

VII. виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта" у Львові.

Львів: кооп студентів медицини ветер. „Ватра" 25, т-во львів. студентів політехніки „Основа" 25, Льва та Іван Семинові 100, о. мітрат О. Базюк 50, Андрій Бегера 10.

Зн сіння: Кружок „Союзу Українок" 10, Іван Буя 10, Петро Струк 5, Петро Островський 5, Галя Борщівська 5, Іван Піотрович 10.

Львів-повіт: Спож. Молоч. Спілка у Стронятині 50, І Йосиф Скочиляс з Грибович Вел. 10; зі Зашкова: Джура Михайло 5, Шульган Василь 5, Ісько Гриць 5, Граб Евген 5.

Жовква: о. Віталій Градюк ЧСВВ 100, Дмитро Когут з Липини 10.

Бібрка: Антін Тягнибок 20, Марійка Копюмбас 10, Роман Кудинич 50, Микола Гірняк 50, Гриць Балук з Девятник 10, Михайло Паук з Вільховець 10, д-р Я. Дудикевич 100, Михайло Данилик зі Стрілок 5, Йосиф Василик з Лапок Малих 20, Панкевич Петро 50, Андрій Козакевич 50, Н С. К у Бібрці 150, Сокіл у Бібрці 50, о. Данило Міхур 50, Іван Пахолок із Старого Села 15, Дякон Ярослав з Девятник 5.

Турка: Василь Грицина 10, д-р Мирон Кондрат 50, Евгенія Мриц 10, Іван та Евгенія Бобовські з Бeньової 100, о. Ігнат Ших з Біднии 50.

Дрогобич: чит. „Просвіти" в Уличні 50.

Перемишль: Теодор Гоза 30, о. Омелян Кормош 20, Евген Борис 20, д-р Микола Рибак 50, Філія „Просвіти" 100, мгр. Юліян Костюк 20, Осип Сенечко 20, мгр. Степан Навроцький 50, Осип Ярошевич 25, Семен Дмитраш 100, Павло Заблоцький з Вишатич 10, о. Іван Косона з Гороховець 5

Добромиль: А. Курчак 50, Теодозій Будзиновський 50, Матвій Сороківський 30, о. Іван Господарський 30, о. Ігнатій Федеркевич з Тарнави 30, Гриць Фізир з Ляцького 50, чит. „Просвіти" в Стебнику 5.

Рава Руська: Повіт. Т-во Кред. „Віра" 100, Стефанія Котовська 15, Григорій Косоноцький 20, Семен Козак с. Миколи з Гребенного 5; з Нербиш: Гриць Пушкар 50, Іван Наврот 50, Мілько Зрада 5, Гриць Омелян 10, Микола Пушкар 5, Гринь Омелян с. Василя 5, Микола-Тимчина Морський 5, Василь Шиймило 5, Володимир Зрада 5, Ірена Пушкар 5, Гринь Зрада 5, Михайло Козак 5, Кость Козій 5, Дмитро Козак 5, Степан Пушкар 5.

Любачів: Степан Шалинський 10, Козорів Микола 25, д-р Ардан Степан 50, Свистович Олександер 20, кооп „Поміч" 20, д-р Зільник Ілля 20, о. Гірняк Михайло 20, Мудрецький Симеон 20, д-р Іван Станько 50, Міхаловська Людвика 25, Міхаловський Евген 25.

Чесанів: Едмунд Базилевич, нотар 200, д-р Мудрецький Степан 50.

Калуш чит. „Просвіти" Бережниця Шл. 5.

Сокаль: філія „Просвіти" 50, відділ „Взаїмної Помочи Українського Учительства" 50, бурса св. Миколая 50, Андрій Гнатюк із Завишні 5, Гриць Кульмяк із Завишні 5, Петро Воробець з Хороброва 5, Іван Костюк з Хоробрового 5.

Борщів чит. „Просвіти" в Пилатківцях 25.

Ходорів: Український Народній Дім 200, д-р Корнило Троян 100, д-р Олександер Білинський 50.

Заболотів: чит. „Просвіти" в Тулукові 100.

Яворів: д-р Фідьц Михайло 50, Крайчиківна Олена 20, о. Мокрівський Матвій 30, Гринчукова Марія 10, Щирба Данило 10, Недзвецький Ілля 10, Лукасевич Петро 10, Назаревич Омелян 50, Дусько Микола 5, д-р Галущак Осип 10, Харамбура Семен 10, Волощак Петро 10, Лопачак Степан 10, інж. Погорецький Роман 10, о. Чайковський Теофіль 20.

Монастириська: Стахів Григорій з Лазарівки (додатково до попередніх 20) 5.

Із західніх земель: Михайло Савчин з Річиці Довгої — Тарнобжеґ 50, Мудрик Павло з Пшиленк — Кольбушова 20.

Разом 4.060 зол. З усіми попередніми **20.981·70 золотих.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 15. XII. н. р. за масло експортове та десерове тріма 3·40 зол., за літру молока 24—25 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 6·00—6·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Львівський Український Театр „Цвіркун" (саля Ремісничої Палати, Стрілецька площа 7)

Четвер, 17. XII., год. 7·30 веч. „Запорожець за Дунаєм" Артемовського і „Вечерниці" Ніщинського. Виступ д-ра Тисяка.

Великий Міський Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Середа 16. грудня в год. 3·30 попол. „Вогнем і мечем".

Середа 16. грудня в годині 8. веч. „Гранд-Готель".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Серця на засланні".

КАСІНО: „Дитина гріху" та „Місяць у Монтані".

КОПЕРНИК: Великоміські вулиці".

ЛЕВ: Звукова фільма „Трубадорова пісня".

МАРУСЕНЬКА: „Король Конґа, — тайна святині в Нуґаді".

МІРАЖ: „Імпресаріо" (Бастер Кітон), „Погани" (Рамон Новаро).

ОАЗА: „Діявол океану", „Пан губернатор на інспекції".

ПАН: „Більше газу!", „Тайна почтової скриньки".

ПАЛЯС: Звукова фільма „Любовник о півночі".

ПАСАЖ: „На горячім учинку", „Невідомий батько".

ПРОМІНЬ: „Роман із княжною".

СОНЦЕ: „Подружі вакації".

СТИЛЕВЕ: „Веселий тиждень Метро-Ґолдвин Маєр".

УЛІХА: „Гра за мущину" (Ліліяна Гейд), „Таємний поліцай" (Еді Польо).

ХИМЕРА: „Велика гра", „Фліпові пригоди".

Програма радіо.

Пятниця 18. грудня 1931.

Ляйпціґ (259,3) 21·30 Сучасна музика. **Моравська Острава** (263,4) 19·20 Пісні. **Брно** (341,7) 19·30 Опера. **Льондон** (356,3) 20·45 Концерт. **Гельсінґфорс** (368·1) 18·15 Пісні. **Гамбург** (372,2) 22·20 Концерт. **Букарешт** (394,2) 17·00 Румунська музика. **Сотенс** (403,8) 20·00 „Нагорода Ґонкурів". **Берлін** (419) 21·00 „Так наказує час". **Рим** (441,2) 21·00 Оперетка. **Лянґенберг** (472,4) 17·00 Сучасна музика. **Прага** (486,2) 21·00 Концерт. **Мілано** (500·8) 20·45 Сатира. **Брюсели** (508,5) 21·45 Література. **Відень** (516,4) 01·25 Концерт. **Рига** (524,5) 21·30 Легка музика. **Мінхен** (532,9) 19·10 „Боротьба з крізою". **Будапешт** (550,5) 19·15 Мадярські пісні. **Харків** (937,5) 16·00, 20·00, Концерти. **Ленінград** (1000) 14·00 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 20·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер 17. грудня 1931.

Львів (380,7) 11·40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11·58 Час із Варшави 13·10 Про погоду дня. 12·15 „Мясна біржа". 12·35 Концерт. 15·05 Грошева біржа 15·25 Нові книжки. 15·50 Для молоді. 16·20 Навчання французької мови. 17·10 „Колиб ми були дітьми!" 17·35 Концерт. 18·50 Всячина. 19·45 Радієвий щоденник 20·00 „У роковини смерти Запольської". 20·15 „Новітня бельгійська музика". 20·30 Концерт. 22·00 Листування. 22·15 Індійські пісні. 23·00 Спортові новини. 23·05 Танкова музика. Грамофонові кружки: 15·35, 16·40, 19·40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На Рідну Школу зложили в золотих Вп. П.: Хор Т-ва „Родина" в Ярославі 33·50 замість дарунку на іменини диригента; Пилип Волошин — Глиняни 15·10 зібраних з нагоди вінчання Марії Ковбасюк і Павла Швидкого; Товаришки п. Ірени Макарушківної 15 замість цвітів на могилу Її бл. п. Батька; Т-во Укр. Студ. „Основа" 15 замість вінця на домовину бл. п. інж. А. Охримовича; д-р Осип Когут — Богородчани 15·62 як збірку громадян з Богородчан замість вінця на могилу пок. Івана Кохановського; Студенти Самбірщини 10 як частину доходу з забави. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.**

Загальні Збори

Богословського Наукового Товариства у Львові

відбудуться дня 25. XII. 1931 (лат. Різдво) в год. 4. попол. в Духовній Семинарії у Львові з отсим денним порядком:

1. Відкриття зборів і вибір президії.
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
3. Звіт з діяльности Т-ва за час від останніх Загальних Зборів.
4. Звіт Контрольної Комісії.
5. Вибір нової Ради Тов-а.
6. Внески й запити.

Якщо в означену пору не явиться статутом означена кількість членів, Збори відбудуться одну годину пізніше без огляду на число членів.

1040 **Рада БНТ.**

Управляюча Рада

Акційної спілки для будівельного промислу,

давніще Іван Левинський у Львові, подає до відома акціонарям, що

X. Звичайні Загальні Збори акціонарів

відбудуться дня 20. січня 1932 в год. 17. в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер", вул. Руська ч. 20. з таким денним порядком:

1. Звідомлення Управляючої Ради предложення рахункового замкнення за 1931 рік.
2. Звідомлення Ревізійної Комісії.
3. Затвердження звідомлення Управляючої Ради, біляису та рахунку зисків і втрат та ухвалення Управляючій Раді абсолюторії.
4. Ухвала щодо розділу чистого зиску.
5. Ухвала щодо скількости членів Надзірної Ради і вибір 3 згл. 5 членів Управляючої Надзірної Ради.
6. Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. В ціли виконання права голосування треба акції, що доказують право голосування, зложити найпізніше на 8 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер" у Львові, вул. Руська ч. 20.

Акціонарі, які бажають собі, щоби й інші справи були уміщені на денній порядку, можуть зголосити свої внесення найдальше до дня 30. грудня ц. р. під адресою: Кооперативний Банк „Дністер" для Акц. Спілки для будівельного промислу, давн. Іван Левинський, Львів вул. Руська ч. 20.

Львів дня 12. грудня 1931.

Людвік Желеньскі Ярослав Колтунюк

За редакцію відповідає Олександер Костів. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів Ринок 10.